

LÄÄKÄRILIITTO
LÄKARFÖRBUNDET

KL/mn

LAUSUNTO
29.10.2013

SISÄASIAINMINISTERIÖ

29.10.2013

INRIKESMINISTERIET

1 (2)

Sisäasiainministeriö
hare@intermin.fi
mika.lehtonen@intermin.fi

HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA AMPUMA-RATALAIKSI SEKÄ AMPUMA-ASELAIN JA ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISEKSI (SM 024:00/2012)

Sisäasiainministeriö on pyytänyt Lääkäriliitolta lausuntoa edellä mainitusta asiasta. Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta saada lausua ja toteaa Aselakiin esitetyistä lääkärin ilmoitusvelvollisuutta koskevista muutoksista (114§) kunnioittavasti seuraavaa:

Nykyisessä ampuma-ase-laissa, joka tuli voimaan 13.6.2011, on kirjattuna lääkärin ilmoitusvelvollisuutta ja muun terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeutta koskevat säännökset. Lääkäriliitto esitti aikaisemmassa lainvalmistelussa ilmoitusoikeutta kirjattavaksi lakiin myös lääkärin osalta, mutta valitettavasti lopulliseen lakiin tuli ilmoitusvelvollisuus, vaikka silloisessa hallituksen esityksessäkin oli esitetty oikeutta.

Lääkäriliitto on tuonut esiin, lääkärikunnalta saatujen kokemusten perusteella, että ilmoitusvelvollisuus ei ole ollut onnistunut ratkaisu ja on johtanut käytännössä hankaliin tulkinnallisiin tilanteisiin.

Tämän takia Lääkäriliitto panee ilolla merkille, että nyt kysymyksessä olevassa esityksessä lääkärin ilmoitusvelvollisuutta koskevaa lainkohtaa tarkastetaan ja muutetaan järkiperaisella tavalla, joka palvelee myös käytännön lääkärin työtä.

Esityksessä todetaan, että lääkäriä olisi kahdessa, laissa erikseen määritellyssä tilanteessa, velvollisuus tehdä ilmoitus henkilöstä, joka olisi sopimaton ampuma-aseen, aseensa osaan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon.

Lakiin määrätyt tilanteet ovat:

1) kun henkilö on mielentilatutkimuksessa, vaarallisuusarviossa tai muussa oikeuspsykiatrisessa tutkimuksessa todettu itselleen tai toiselle vaaralliseksi; tai

2) itsemurhayrityksen vuoksi otettu tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon mielenterveyslain (1116/1990) 8 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella ja lääkäri tahdosta riippumattoman hoidon aikana tehdyn arvion perusteella katsoo hänen olevan sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseensa osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.

Edellä mainittujen ilmoitusvelvollisuutta koskevien esitysten osalta Lääkäriliitto toteaa, että kuvatuissa tilanteissa ilmoitusvelvollisuus on perusteltua ja

on hyvä, että mainitut tilanteet tulevat lain tasolla kirjattua. Lääkäriliitolla ei ole asiaan huomauttamista.

Muutoin lääkäreille esitetään ilmoitusoikeutta salassapitosäännösten estämättä. Säännös ehdotetaan sisällytettäväksi 114 §:n 2 momenttiin seuraavalla tavalla:

Lääkärillä ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä tehdä poliisille ampuma-aseilmoitus henkilöstä, jonka hän potilastietojen ja henkilön tapaamisen perusteella katsoo perustellusta syystä olevan terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseeseen osaa patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.

Lääkäriliitto toteaa, että säännös vastaa sitä, mitä liitto on alun alkaenkin ajanut lain edellisellä valmistelukierroksella. Ilmoitusoikeus on näin ollen jatkossa terveydenhuollon ammattihenkilöille samansisältöinen. Lääkäriliitto kannattaa tehtyä esitystä ja pitää sitä hyvänä.

Esityksessä lain 114 §:n 3 momentin sisällöksi todetaan, että ampuma-aseilmoituksen tulee sisältää sopimattomuutta koskeva kannanotto perusteluineen ja esityksessä 4 momentin sisällöksi, että Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä ampuma-aseilmoitusten sisällöstä sekä niiden käsittelyyn oikeutetusta poliisin henkilöstöstä.

Perusteluissa todetaan, että muutokset eivät poista tai muuta tarvetta antaa valtioneuvoston asetuksella säännöksiä ilmoitusmenettelyn käytännön järjestämisestä eli siitä, minne ja miten ilmoitus on toimitettava, mitä tietoa sen on sisällettävä ja miten arkaluonteisia tietoja sisältävien ilmoitusten käsittely poliisissa on järjestettävä.

Lääkäriliitolla ei ole myöskään näiltä osin huomautettavaa, vaan se pitää perusteltuna asetuksella annettavia tarkempia ohjeita käytäntöä varten.

Lopuksi Lääkäriliitto haluaa todeta, että lain muutoksen voimaan astuessa olisi hyvä korjata myös STM:n opasta "Potilasasiakirjojen laatiminen ja käsittely, opas terveydenhuollolle, STM 2012" siltä osin kuin siellä on laajemmin kuvattu lääkärin ilmoitusvelvollisuutta koskevaa asiaa. Liitto toivoo, että ministeriö yhdessä STM:n kanssa tarkentaisi oppaassa olevia ohjeita siten, että ne olisivat asianmukaisessa ja ymmärrettävässä muodossa, koska mainittu opas on lääkäreille tärkeä käytännön työkalu ja ohjeita ja toimintamalleja tulkintatilanteisiin haetaan sieltä.

Kunnioittaen

SUOMEN LÄÄKÄRILIITTO ry

Raija Niemelä
puheenjohtaja

Risto Ihalainen
varatoiminnanjohtaja